

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: Udrag fra Kun en Spillemand

Citation: Andersen, H. C.: "Kun en Spillemand", i Andersen, H. C.: *Kun en Spillemand*, udg. af Mogens Brøndsted , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1988, s. 68. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-andersen05val-shoot-idm139867561564416/facsimile.pdf> (tilgået 17. maj 2021)

Anvendt udgave: Kun en Spillemand

barnløs Hustru, og først som Gammel, med sølvvidt Haar, kom Angesten over hende. Hendes Haand var reen for Blod, og dog var hun en Morderske og led i sin Sjæl, som En, der havde myrdet. Da søgte hun ved Midnat ind i Kirken, for at afbede sin Synd, og der saae hun oppe ved Alteret sine tolv ufødte Sønner staae, og bag ved dem deres ufødte Børn, den hele Slægt, de fyldte Kirkens Gange, og hun knælede ned og bad, hun, Mordersken af en heel Slægt –*! og I forstaaer Historien? Saaledes vandrer mangen Morder om i Verden, en Morder af en ufødt Slægt. En Saaдан er jeg, en Saaдан bliver jeg! der er en Afsky i mit Blod for at være en Qvindes Mand! Lad kun Drengen drikke af min Haand! skjøndt man ikke seer Blodet, klæber det dog ved min Haand! Han holdt sin Aande tilbage, ellers havde han sukket dybt.

»I er vist syg!« sagde *Maria* og saae ængstelig paa ham.

»Aldrig mere beder jeg Din Gudfader herhen!« sagde hun til den Lille, da han havde forladt dem, og de gik til Sengs. »Det var, som om en ond Aand var her i Stuen! fold Dine Hænder og læs Din Aftenbøn! jeg vil lære Dig een til, som jeg kan af den Bedendes Kjæde!« –

»Naar Dagene længes,
Vinteren strænges!«

siger et gammelt Ordsprog. Det nye Aar havde mange iskolde, mørke Dage. Vinduerne maatte tæses op med en Ildpotte.

»Nu er Landeveien som et Stuegulv, den blanke Frost har gjort godt!« sagde Bonden fra Ørebæk, en Dag han besøgte *Maria*. »I maa muntre Eders Sind! besøg mig! tag Drengen med, jeg venter Eder med Fragtvognen!«

»Jeg vil gjerne unde Drengen den Fornøielse!« sagde hun. For hans Skyld skulde det ogsaa være, dersom hun nogensinde begik den Daarlighed at gifte sig igjen, men det gjorde hun aldrig, og dog havde

* Resten af Sagnet lyder, at Præsten, i Vrede over Hustruens Synd, havde udbrudt: »Jeg tilgiver Dig ikke og vor Herre ikke heller! før skal der sprunge Roser ud af vort Steengulv! Om Natten, som hun saae Synet i Kirken, drømte Præsten det samme, og da han vaagnede var Steengulvet revnet, og tolv dealige Roser blomstrede i Sprækkerne – det var hendes tolv ufødte Sønner. »Nu er vor Moder salig!« sagde Præsten og søgte hende i Kirken, hvor hun laa død foran Alteret.

Græsset næste Aar endnu ikke skudt nye Straae, for *Maria* vaklede mellem et Ja og et Nei.

»Det skulde saamænd være for Din Skyld, min søde Dreng!« sagde hun. *Christian* græd; den nye Fader var slet ikke mild og lystig. Han skjændte for Violinspillet og sagde, det var et kjedeligt Gnideri.

»*Maria!* Du veed nok, at jeg altid har haft mit Sind til Dig! Du tog alligevel en Anden, jeg ogsaa, nu ere vi frank og fri, jeg trænger til en Kone i mit Huus, en Moder for min Dreng. Der er nu *Ane* fra Fuglehuset, hun er en kjon Pige! hun har to Børn, for hvert faaer hun ti Rigsdaler om Aaret i ti Aar; det er en Capital, der nok kan give Een Tanker til hende! Du har ingen Ting og Drengen til, men jeg holder af Dig, og vil Du som jeg, saa lyser Præsten paa Søndag for os!«

Hun gav ham Haanden.

»Ja, det er for Din Skyld, mit Barn!« gjentog hun, og de grønne Enge, Gaard og Qvæg dandsede oplivende forbi Tanken, der et heelt Aar havde dvælet ved en Mand, der jo elskede det Udenlandske mere end hende og Hjemmet.

Jo hæftigere Graad, des hurtigere faaer Du grædt ud. Enkesløret syes om til Brudeslør, derfor leer ogsaa Blomsterkrandsen, den om Brudens Pande og den paa Ligets Hoved. Ja, i Kisten selv leer den og fortæller med sine brogede Farver den Dode: Sorgen og Du vil glemmes, ja glemmes som en Historie, de læste og græd over. Ja, det fortælle de leende Blomster den Dode, til de selv blegne og faldt i Stov, og da leer Beenraden i Kisten over, at ogsaa de ere blevne saa tause.

»Saa er det nu forbi med vort Violinspil!« sagde Gudfaderen. »Jeg havde tænkt det anderledes, men hvad kan et Menneske tænke! Nu skal Du have Plougen og ikke Violinen i Haanden! Du skal en ny Vei, eller en Omvei! det kan man ikke sige forud. Den gamle Violin vil jeg ellers forære Dig! den lille Notebog med Smaastykkerne i kan Du have! *Mikkel Røvs* Bog med Billederne, faaer vel at følge med, den holder Du saa meget af! tag den kun! jeg holder af Dig, og Du af mig igen! det er jo Sandhed? Græd ikke, Du lille Barnesjæl! kys mig kun! ja, nok et Kys! læg Din lille Haand om min Hals! troer Du nu altid at kunne erindre, hvad jeg her siger Dig? Vær vild og gal i Din Ungdom, at Du kan være mæt deraf, naar Du bliver ældre! Ungdommens Synd faaer Menneskenes Tilgivelse, Manden derimod dømmes de strængere. Tag for Dig af Glæden, medens Du kan, at Du ikke som